

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 1 kwietnia 2025 r.

Poz. 1312

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNK.I.4130.60.2025 WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 28 marca 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.; dalej: „u. s. g.”)

stwierdzam nieważność

uchwały nr XIII/112/2025 Rady Miejskiej w Kazimierzy Wielkiej z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Kazimierza Wielka w 2025 roku” w części obejmującej:

- § 7 ust. 4 załącznika do uchwały;
- § 9 ust. 1 załącznika do uchwały w zakresie słów: „i składa oświadczenie, że podda sukę lub kotkę zabiegowi sterylizacji oraz elektronicznemu oznakowaniu, wyrażając zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych dla potrzeb wynikających z realizacji programu”;
- § 10 ust. 1 załącznika do uchwały w zakresie słów: „czasowo odebranych właścicielom za traktowanie niezgodne z zapisami ustawy”.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Kazimierzy Wielkiej na sesji w dniu 27 lutego 2025 r. podjęła uchwałę nr XIII/112/2025 w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Kazimierza Wielka w 2025 roku”. Uchwała została doręczona Wojewodzie Świętokrzyskiemu w dniu 6 marca 2025 r. Organ nadzoru w dniu 18 marca 2025 r. zawiadomił Przewodniczącą Rady Miejskiej o wszczęciu postępowania nadzorczego, zakreślając termin na złożenie wyjaśnień do dnia 25 marca 2025 r. Rada Miejska w wyznaczonym terminie nie odniosła się do zastrzeżeń organu nadzoru.

Podstawę prawną przedmiotowej uchwały stanowi m.in. art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1580 ze zm., dalej: „ustawa o ochronie zwierząt”), zgodnie z którym rada wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt (zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie), określa w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Stosownie do treści art. 11a ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, obejmuje w szczególności:

1. zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
2. opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
3. odławianie bezdomnych zwierząt;
4. obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;

5. poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
6. usypianie ślepych miotów;
7. wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
8. zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

W § 7 ust. 4 Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kazimierza Wielka w 2025 roku (dalej: „Program”), stanowiącego załącznik do uchwały, Rada Miejska postanowiła, że w przypadku adoptowania zwierzęcia, które było zbyt młode by zostało poddane kastracji lub sterylizacji, schronisko w umowie z adoptującym zawrze klauzulę zobowiązującą adoptującego do przyprowadzenia zwierzęcia na zabieg w określonym terminie. Jeśli zabieg zostanie przeprowadzony w innym gabinecie weterynaryjnym niż w schronisku, opłatę za zabieg pokrywa adoptujący.

W ocenie organu nadzoru w art. 11a w zw. z art. 11 ustawy o ochronie zwierząt brak jest delegacji dla Rady do określenia obowiązków osoby adoptującej bezdomne zwierzę. Przepisy te wkraczają w sposób niedopuszczalny w sferę materii ustawowej, ponieważ wprowadzają dodatkowe obowiązki czy nakazy dla przyszłych właścicieli zwierząt bez wyraźnej podstawy ustawowej. W wyroku z dnia 30 marca 2022 r., wydanym w sprawie o sygn. akt: II SA/Ke 53/22, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach wskazał, że postanowienia nakładające na adoptującego obowiązki wykraczają poza delegację ustawową. Jednocześnie wyjaśnił, iż oznacza to jednocześnie wkroczenie przez Gminę w zakres materii ustawowej oraz naruszenie zasady prawidłowej legislacji, stanowiącej element zasady demokratycznego państwa prawa wyrażonej w art. 2 Konstytucji. Regulowanie sytuacji prawnej podmiotów, bez podstawy ustawowej, stanowiło przekroczenie upoważnienia ustawowego (zob. wyrok WSA w Warszawie z 2 grudnia 2019 r., IV SA/Wa 1927/19). Zasadne jest zatem stwierdzenie nieważności § 7 ust. 4 Programu.

W ocenie organu nadzoru również treść § 9 ust. 1 Programu częściowo wykracza poza zakres kompetencji przyznanych Radzie Miejskiej na podstawie art. 11a ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt. Zgodnie z treścią wprowadzonej w Programie regulacji właściciel, w celu wykonania usypienia ślepego miotu kontaktuje się z Wydziałem Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta i Gminy w Kazimierzy Wielkiej, tel. 41 3521 937 wew. 133 i składa oświadczenie, że podda sukę lub kotkę zabiegowi sterylizacji oraz elektronicznemu oznakowaniu, wyrażając zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych dla potrzeb wynikających z realizacji programu. Zdaniem organu nadzoru Radzie Miejskiej nie przysługuje uprawnienie do uzależnienia usypiania ślepych miotów od złożenia przez właściciela oświadczenia, że podda sukę lub kotkę zabiegowi sterylizacji i elektronicznemu oznakowaniu oraz wyrazi zgodę na przetwarzanie jego danych osobowych.

Wyjaśnić należy, iż w art. 11a ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie zwierząt ustawodawca nie zawęził zadań programu w zakresie usypiania ślepych miotów tylko do zwierząt bezpańskich. Tego rodzaju działanie należy postrzegać w kategoriach zapobiegania bezdomności zwierząt. Nie ulega więc wątpliwości, że usypianie ślepych miotów należy do zadań własnych gminy określonych w art. 11 ust. 1 w zw. z art. 11a ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie zwierząt, i to bez względu na to, czy usypiane mioty są bezpańskie czy też mają właściciela (opiekuna). Jednocześnie zgodnie z treścią art. 11a ust. 3a ustawy o ochronie zwierząt program, o którym mowa w ust. 1, może obejmować plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzę pozostaje. Z powyższego przepisu wynika, że to właściciel ma prawo decydowania o tym, czy podda należące do niego zwierzę sterylizacji i uprawnienie to jest niezależne od realizacji przez gminę zadania własnego polegającego na usypianiu ślepych miotów. Uzależnienie usypienia ślepego miotu od poddania sterylizacji jego matki oraz elektronicznego oznakowania zwierzęcia narusza zatem art. 11a ust. 3a ustawy o ochronie zwierząt (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 28 września 2017 r., sygn. akt: II SA/Ke 587/17, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 29 marca 2022 r., sygn. akt: II SA/Ke 107/22). Ponadto Radzie Miejskiej nie przysługuje również uprawnienie do uzależnienia usypiania ślepych miotów od złożenia oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie jego danych osobowych. W ocenie organu nadzoru upoważnienie ustawowe określone art. 11a ust. 2 ustawy nie obejmuje spraw o charakterze wykonawczym, takich jak stanowienie o treści dokumentów służących wykonaniu niniejszej uchwały bądź wskazywanie jakie oświadczenia mają zostać złożone.

W § 10 ust. 1 Programu Rada Miejska postanowiła, że w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich czasowo odebranych właścicielom za traktowanie niezgodne z zapisami ustawy gmina Kazimierza Wielka wskazuje gospodarstwo rolne w Kazimierzy Wielkiej przy ul. Budzyńskiej 28, 28-500 Kazimierza Wielka.

Zdaniem organu nadzoru powyższa regulacja narusza treść art. 11a ust. 2 pkt 7 ustawy o ochronie zwierząt. Przepis ten obliguje organ uchwałodawczy gminy do wskazania gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich. Ustawodawca posługując się w treści art. 11a ust. 2 pkt 7 ustawy o ochronie zwierząt pojęciem "zwierząt gospodarskich" nie wprowadził dla nich żadnych dodatkowych ograniczeń. Przepis ten odnosi się nie tylko do zwierząt gospodarskich odebranych ich właścicielom za traktowanie niezgodne z zapisami ustawy, ale również do zwierząt gospodarskich wymagających umieszczenia w gospodarstwie z powodu szeregu różnych przyczyn (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 5 listopada 2014 r., sygn. akt: II SA/Wr 602/14).). Będą to m.in. zwierzęta, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby.

W świetle powyższego należy uznać, że Rada Miejska w sposób nieuprawniony ograniczyła w § 10 ust. 1 Programu krąg zwierząt gospodarskich przyjmowanych do gospodarstwa rolnego wyłącznie do zwierząt odebranych ich właścicielom, co stanowi istotne naruszenie prawa, w konsekwencji czego należało stwierdzić nieważność § 10 ust. 1 Programu w zakresie słów: „czasowo odebranych właścicielom za traktowanie niezgodne z zapisami ustawy”.

Mając powyższe na względzie należy stwierdzić, że wydanie rozstrzygnięcia w wyżej wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Świętokrzyski

Józef Bryk